

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Ervditione Religiosorum

Humbertus <de Romanis>

Ingolstadii, 1591

VD16 H 5888

57. Quòd passio Domini potest sex modis considerari.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50980](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50980)

monstratum est. Et cum Redemptor noster in multis sacrae scripturae locis, mons propter altitudinem suae excellentissimae perfectionis dicatur, praecipue tamen dicitur mons in cruce exaltatus propter eminentiam merendi suae sacratissimae passionis. In hoc igitur monte, id est Christo crucifixo exemplum nobis monstratum est: ut diligenter & attentè illud inspiciamus, & efficaciter imitemur. Intuere ergo per visceralem compassionem exemplar Dominae passionis, in te eam incorporando, & efficacius imitando. Unde sciendum est, quòd si omnia quae Christus in hoc mundo pro nobis passus est, vellemus referre, essent innumerabilia; neque totus mundus posset capere, qui de eis scribendi essent libri, ut dicit beatus Ioannes in fine sui Euangelij. Quia igitur omnia Saluatoris nostri scribere gesta minimè valemus, eius salutem gloriosissimam passionem morosè & deuotè contemplari assidue conemur.

QVOD PASSIO DOMINI SEX MODIS EST MEDITANDA.

CAPVT LVII.

Circa passionem Domini hoc modo se habere potest vir deuotus, & contemplatiuus. Primo contemplando eam ad imitandum. Secundo ad compatiendum. Tertio ad admirandum. Quarto ad exultandum. Quinto ad resoluendum. Sexto ad quiescendum. Primo dico quod debemus passionem Domini contemplari ad imitandum, eo quòd ipsa est altissima & perfectissima Christiana imitatio: & altis-

tissima & perfectissima vita est Christum imitari: summa & perfecta religio, & religiosa perfectio: regula & exemplar omnis perfectionis vitæ & virtutis scilicet imitari Christum in sua morte & passione. Sit igitur nostra viuendi regula Christi passio: & tanto consolemur, quanto Christo magis conformamur, & tanto contristemur, quanto longius ab hoc exemplari & regula elongamur. Semper quantum in nobis est, quæramus ab omnibus conculcari, persecutionem pati, vilipendi, illudi, affligi, flagellari, & in diuinis officijs ab omnibus despici. Simus nudi cum nudo, nihil omninò habere cupiamus: immò habere aliquid fit nobis grauissima pœna, & dolor immensus, & in nulla re lætitiã capiamus. abhorreamus gustare dulcia & delectabilia, cupientes potius vilibus, & amaris refici: & appetamus vt omnes cibi potius nobis inferant felleum quàm saporem melleum: Christus enim felle & aceto potatus fuit, & vt breuiter dicam consideremus omnia, quæ pro nobis sustinuit, & quomodo se habuit in passionibus. in quantum possumus, ei conformemur.

Secundo, debemus contemplari Christi passionem, ad compatiendum & condolendum Christo, considera eius verba, & dolores, afflictionem cordis, nostram ingratitude, maternos dolores. Debemus considerare eius verbera, illusiones, & opprobria: & in corde nostro versare, & ruminare, quantum in hoc fuit eius opprobrium & contemptus; quantus dolor, quanta in corde afflictio, & in corpore tam ratione passionis, quàm ratione compassionis

nostrorum peccatorum. Consideremus igitur quanta amaritudine fuerit plenus Dominus, & dulcedo Angelorum. O quantum ipsum torquebat non solum poena illata, sed etiam ingratitude nostra, & afflictio matris astantis: quam tam vehementer diligebat, & pro dolore & compassione poenae deficere cernebat. Illic filius crucifigebatur cum matre, propter mutuam dilectionem, & propter compassionem eorum mutuam, erat utriusque maxima afflictio, & praesertim quia uterque sciebat alterum pro se pati. sciebat enim mater filium pati pro se, sicut pro alijs quos erat redempturus. sciebat certissime filius quod gladius eius per compassionem maternam animam transfigebat. Refoue quaso ista in animo tuo replendo eum illis iniurijs & poenis, videns Dominum & sponsum animae tuae talia pro te perpeti. Nam si ei verè per amorè fueris vnitus, tunc ei compatiaris. si autem non sentis dolorè Christi qui est caput tuum, quomodo es vnus cum illo? Et sicut magis non patiendum est capiti quam ceteris membris, ita incomparabiliter magis compatiendum est Christo, quam alicui amico, quantumcunque dilecto, & etiam plusquam tibi ipsi, si omnia quae praedicta sunt sufferres. Igitur dilectissime frater myrrha & aceto, quibus ipse potatus est inebriemur, & solum eius vulnera sentiemus: & transfigant viscera nostra eius opprobria, vulnera, & flagella: & nihil in nobis sit, quod compassionis dolore non repleatur, & largiter non affligatur.

Tertio, contemplari debemus Dominicam passionem, ad admirandum. Nam si consideremus
 quis,

quis, quæ, pro quibus, & à quibus passus fuit, vehementer stupere debemus. Quis scilicet filius Dei verus summè potens, sapiens, & bonus, & simpliciter quicquid nobilitatis ei attribueris, nihil est ad illū. Omnia quæ sunt quantūcūq; sint bona & magna, ad tuum dilectū sunt quasi quædā scintillula. Quæ passus est peregrinationem, exilium, famē, sitim, calorem, frigora, tentationes, terrores, persecutiones, insidias, sputa, opprobria, vincula, verbera, illusiones, dolores, vulnera: gloria conspuitur, iustitia condemnatur, iudex adiudicatur, qui nunquā offendit, inculpatur; innocens diffamatur: Deus blasphematur: Christus conculcatur: vita moritur: sol obscuratur: luna denigratur: stellæ sparguntur. Et hæc omnia sustinet patienter, quasi agnus: cum omnē creaturam posset solo nutu mittere in abyssum gehennæ.

Pro quibus, passus est, pro nequissimis seruis, pro sceleratissimis inimicis: & adhuc pro diabolicis viris: pro filijs dæmonum imitatoribus, pro diuinæ maiestatis contemptorib⁹, & diuinæ bonitati ingratis. Attende quòd talis & tantus, talia & tanta, pro tam vilissimis passus est.

A quibus passus: à specialiter dilectis & pre-electis: quibus omnem ostendit benignitatem. altissimus à vilissimis, à stultis sapientissimus, à teterrimis & foedissimis diuinus splendor. In omnibus igitur his subleuemur in stuporem diuinæ bonitatis & largitatis.

Quarto debemus contemplari passionem Domini ad exultandum. Debemus quippe in ea letari,

propter { Redemptionem humanam,
 { Restaurationem angelicam,
 { Diuinam clementiam.

De redemptione humana patratâ per Dominicâ passionem, sine dubio multû debemus gaudere. Quis non gaudebit & exultabit, videns se liberatum per hanc benedictam passionem à damnatione æterna, à culpæ ignominia, & à potestate diabolica? Sed & quis nõ in immensum exultabit, videns se tantum à Deo amari, vt tantæ seipsum propter eum subderet vilitati & pœnalitati? Non dico quòd gaudeat de eius vilificatione vel passione, sed de eius fructu, & de diuini amoris manifestatione.

Quis princeps in regno vel imperio alicuius Imperatoris, vel Regis, videns se tantum à Rege vel Imperatore amari, vt esset pro eo mori paratus, non ne gauderet & exultaret? Quanto magis nos vilissimi homines, nefandissimi peccatores, & serui inutiles, debemus gaudere & exultare, cum videamus Regem regum & Dominum dominantium, & creatorem nostrum ita nos incessanter amare, vt seipsum nobis per turpissimam & ignominiosissimam mortem Deo patri in sacrificium obtulerit? Debemus etiam immensa lætitia exultare, eo quòd plus nos diligit quàm nos ipsi. Rursum gaudendum & exultandum nobis est, quia per DOMINI passionem videmus reparatam Angelorum ruinam. Vehemens nobis debet esse lætitia, cum videmus esse per CHRISTI mortem, de nobis tam nobile collegium reparari: & quod fiat vnû ouile & vnus pastor, & simus si-
mul

mul vnum. In hoc etiam debet gaudere coelestis curia, & militans Ecclesia. O verè amabilis & reuerendissima passio Saluatoris, quæ distantia ita cõiungis, separata ita fortissimè vnis, & vinculo consummati amoris & felicitis gaudij in æternū amplecteris. Potissimè autem debemus gaudere & exultare, cernentes in omnibus supradictis altissimam Domini & Saluatoris nostri clementiam. Hoc æstimo esse altissimam gloriam iustorum, tam hominum, quàm Angelorum, scilicet quanto intimius & profundius Dei clementiam & beneuolentiam, & immensitatem bonitatis eius contemplantur. Et vbi lucidius apparet diffusio diuinæ bonitatis, & benignissimæ clementiæ dulcissimi & amantissimi Patris & Domini nostri Iesu Christi, quàm in eius passione: in qua tanta & talia tam turpia & grauia voluit sustinere, vt liberaret & glorificaret inimicum suum, immo quandam vanitatem dignam morte æterna? In hoc gaudium ingredia- tur homo, & reficiatur magnificentia diuinæ benignitatis. Accedat homo ad cor altum, & in corde suo exalter excellentissimam, & ineffabilem clementiam Iesu Christi Redemptoris nostri crucifixi.

QVINTO, dominica passio est consideranda ad resoluendum corda nostra, & ad perfecte in eum transformandum. quod fit cùm homo non solum imitatur, compatitur, admiratur, & exultat, sed etiam totus in Iesum Christum Redemptorem nostrum conuertitur, ita vt iam semper, & vbiq; appareat ei crucifixus. Et adhuc homo tunc in ipsum resoluitur, vel liquefit, cum

factus extra se, & super omnia positus, & etiam supra se, segregatus ab omnibus totus conuertitur in Dominum suum crucifixum, in tantum quod nihil videt vel sentit intra seipsum, nisi Christum crucifixum, illulum, inhonoratum, & pro nobis passum.

SEXTO, debemus contemplari passionem Christi ad quietem, & internam dulcedinem, quod fit cum homo resolutus & liquefactus, prout diximus, sitiens, non cessat in corde versare ipsam Domini passionem: & ingressus prout valet in eius thesaurum, humiliter & deuote liquefit deuoto amore, & feruenti deuotione deficit à seipso, & quiescit in Christo crucifixo. & quanto ei plus adhæret, tanto magis deuotissimo amore, in seipso deficit & resoluitur. & quanto à se ipso deficit amore & deuotione, tanto fortius adhæret dilecto suo, pro se mortuo, & magis quiescit in eo. Itaque se mutuo augent adhæsiō amoris, & deuotio; donec sponsa tota absorbetur ab illo camino igneo amoris passionis sui dilecti: & sic in amplexibus sponsi dormiens quiescit, qui clamat dicens: Adiuro vos filiæ Hierusalem, ne suscitatis neque euigilare faciatis dilectam, quoadusque ipsa velit, &c. Ruminabis igitur Domini passionem ad colligendum ex ea hos affectus ad purgandam & inflammandam colligentem Compassionem, ad vniouationem & amorem: Admirationem, ad mentis elevationem: Gaudium & exultationem, ad cordis dilatationem: Resolutionem, ad perfectam confirmationem: Quietem, ad deuotionis conseruationem. Sed vt facilius possis ipsam passionem con-

contemplari, diuidentes eam in aliquot breues partes, eam hîc ponemus, prout colligitur ex sacro Euangelio.

DE DOMINI PASSIONE IN SEX partes diuisa: & primo de quodam breui modo ad facilius eam meditandum.

CAPVT LVIII.

Sciendū quòd in contemplando Christi passionem, vt hoc facilius peragere queas & vtilius, debes in ea tria considerare:

scilicet { Factum.
Modum.
Caussam.

Et ad hæc tria est semper respiciendū in passionis contemplatione.

Factum dicimus: vt cum fuit captus, ligatus, colaphizatus, alapis cæsus, flagellatus, &c. quæ debes deuotè contemplari.

Modus, est gestus & humilitas, quam ostendebat: & præsertim, cum coram iudicibus præsentabatur: hoc est, inclinato capite & oculis in terram defixis. Quomodo proferebat illa verba tam humiliter, quàm mansuete, & quàm suauiter propter vocis suauitatem. & si hominem quempiam ita dulciter audires loquentem, ingenti afficereris voluptate: nam eius vox non erat minus dulcis quàm facies decora.

Contemplari etiam debes modum, quem interius habuit. manifestum est enim quòd interius gerebat maximam humilitatem, non inuidens, neq; irascens aliquatenus contra Pilatum, neque